

Ochrona siedlisk bobra

2014-02-13

W 2013 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie zrealizowała działania mające na celu ograniczenie szkód wyrządzanych przez bobry poprzez grodzenie 9 sadów owocowych, w których w latach poprzednich odnotowano szkody. Tego typu działania będą kontynuowane w 2014 r. w ramach projektu „Ograniczanie szkód materialnych wyrządzanych przez bobry w gospodarstwach rolnych, leśnych i rybackich oraz kształtowanie pozytywnego stosunku społeczeństwa w odniesieniu do tych zwierząt - promocja korzyści” dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Bóbr europejski jest zwierzęciem odżywiającym się wyłącznie pokarmem roślinnym. Wiosną i latem w diecie dominują rośliny zielne, trawy i roślinność wodna, a w przypadku ograniczenia ich dostępności pokarm stanowią rośliny drzewiaste. Na początku wiosny częstym widokiem są ogryzione z kory drzewa iglaste, których tyko i miazga są źródłem niezbędnych mikro i makroskładników.

Jesienią bobry zaczynają ścinać drzewa i krzewy, magazynując pędy pod wodą, w tzw. zimowych magazynach żerowych. Trzeba jednak zaznaczyć, że część drzew i krzewów nie stanowi pokarmu, ale służą do budowy tam i żeremi. W czasie zimy bobry urozmaicają swoje menu jedząc kłaczka, korzenie oraz pędy roślin wodnych. Bobry najchętniej zjadają wierzby i topole, ale nie gardzą także jesionami, leszczynami, brzoźami, nieco mniej przychylnie patrzą na olsze i dęby. Często zdarza się także, że korzystają z sadów jabłoniowych, czereśniowych i śliwkowych wyrządzając w nich duże szkody, nie gardzą także burakami cukrowymi i kukurydzą.

Grodzenie sadów i drzewostanów jest jedną z najskuteczniejszych metod ograniczania działań tych zwierząt. Pojedyncze drzewa, uznane za szczególnie cenne, grodzi się metrową siatką rozpiętą na minimum trzech słupkach. Konstrukcja ta powinna być usytuowana w pewnej odległości od pnia, aby bobry nie mogły okorować drzewa, a także żeby umożliwić drzewom przyrost. Istotne jest przymocowanie siatki za pomocą szpilek lub wkopanie jej w ziemię na głębokość około 30 cm. Przy zabezpieczeniu drzew przed zgryzieniem, można także stosować smarowanie dolnej części pnia farbą lub nietoksycznym klejem zmieszany z piaskiem lub z drobnym żwirem.

Grodzenie większych obszarów leśnych, sadów owocowych czy też niektórych upraw rolnych dokonuje się wkopując siatkę w ziemię. Ograniczenie dostępności bazy pokarmowej powoduje opuszczenie przez bobry danego terenu. Głębokość wkopania uzależnia się od: odległości ogrodzenia od wody, oddalenia od najbliższych nor bobrowych, struktury gruntu i ukształtowania terenu. Rozważania teoretyczne i doświadczenia praktyczne pozwoliły wypracować optymalny sposób grodzenia. W przypadku, kiedy ciek wodny znajduje się w odległości powyżej 10 metrów od zadrzewienia, wystarczy wkopać siatkę w grunt na głębokość 0,5 m i zagiąć ją pod kątem 45° w stronę cieku (Rys. 1).

Grodząc zadrzewienia, które rosną w odległości mniejszej niż 4 m od wody należy wkopać siatkę na głębokość jednego metra (Rys. 2).